

Sygn. akt VIII U 34/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2019 r. w Gliwicach

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

przy udziale Oleksandra K.

o wydanie zaświadczenia w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą

w C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 22 listopada 2017 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nakazuje organowi rentowemu wydanie zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającego zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A1 dla Oleksandra K. na okres od 19 września 2017 roku do 16 stycznia 2018 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 34/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 listopada 2017 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. działając na podstawie art. 83b ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 219 kpa, odmówił wydania „Zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej” na formularzu A1 dla Oleksandra K. na okres od 19 września 2017 r. do 16 stycznia 2018 r. W uzasadnieniu wskazał, że ośrodkiem życiowym ubezpieczonego nie jest Polska, a wskazany adres

zamieszkania w rzeczywistości jest wyłącznie adresem pobytu związanym z wykonywaną pracą. Tym samym, zdaniem organu rentowego, w stosunku do zainteresowanego nie znajdują zastosowania przepisy rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady numer (...) z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady numer (...).

Z powyższą decyzją nie zgodził się odwołujący (...) Sp. z o.o. w C. (dalej: (...)). Wniósł odwołanie, w którym domagał się jej zmiany i wydanie zainteresowanemu O. K. spornego zaświadczenia A1 na ww. okres. Wskazał, że zainteresowany legalnie pracuje oraz legalnie przebywa na terytorium Polski z zamiarem stałego pobytu. Twierdzi, że spełnia on wszystkie przesłanki warunkujące podleganiu ustawodawstwu polskiemu na podstawie przepisów ubezpieczeniowych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. w C. (dawniej Zakład (...) Sp. z o.o. w S.) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie transportu. Obecnie zatrudnia ponad 80 pracowników, w tym około 25 osób pochodzi z Ukrainy.

Odwołujący zawierał umowy najmu lokali mieszkalnych, w których zamieszkiwali kierowcy z Ukrainy. Jeden z nich znajdował się przy ul. (...) w G.. Był to dwupiętrowy dom, przy czym część lokali bezpośrednio najmowali pracownicy odwołującej.

Jednym z kierowców zajmującym się transportem na terenie Niemiec, Austrii, Holandii, Luksemburgu jest zainteresowany Oleksandra K., który pochodzi z Ukrainy. Odwołująca spółka zawarła z zainteresowanym umowy o pracę z dnia 8 sierpnia 2017 r. na okres od 8 sierpnia 2017 r. do 16 stycznia 2018 r. Zgodnie z jej postanowieniami, zainteresowany został zatrudniony jako kierowca samochodu ciężarowego z wynagrodzeniem w wysokości 2000 zł.

Zainteresowany posiada świadectwo kierowcy do celów zarobkowego przewozu drogowego rzeczy na podstawie licencji wspólnotowej. Obecnie najmuje mieszkanie przy ul. (...) w G.. Samodzielnie opłaca wszystkie rachunki. Wcześniej mieszkał w wynajmowanym przez odwołującą lokalu przy ul. W. S.. Mieszkanie to miało 2 pokoje z 3 miejscami sypialnymi. Zarejestrowanych była tam kilkanaście osób, przy czym jednocześnie przebywało tam kilka osób, ponieważ pozostali kierowcy byli w trasie. W okresie od 9 sierpnia 2017 r. do 18 stycznia 2018 r. zainteresowany był zameldowany w lokalu przy ul. (...). Zainteresowany wyraża chęć stałego pobytu na terenie Polski. Twierdzi, że jest ośrodek życiowy znajduje się w Polsce. Zamierza sprowadzić do Polski swoją rodzinę z Ukrainy (żonę i córkę), bowiem twierdzi, że w Polsce są większe możliwości do pracy i nauki.

W czasie wolnym od pracy zainteresowany zajmuje się samochodem, chodzi na basen i siłownię, odwiedza restauracje. Odwiedza również znajomych i syna, który przebywa we W.. Z podatku dochodowego rozlicza się w Urzędzie Skarbowym we W..

Zainteresowany posiada zezwolenie na pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres od 1 listopada 2017 r. do 31 października 2019 r.

W dniu 17 stycznia 2018 r. odwołujący zawarł z zainteresowanym kolejną umowę o pracę. Zgodnie z nią, w dalszym ciągu pracuje on jako kierowca samochodu ciężarowego. Czas trwania umowy ustalono na okres od 17 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2020 r.

Właścicielem mieszkań przy ul. (...) i ul. (...) jest ta sama osoba.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, umowy najmu i aneksu (k.14-16); potwierdzenie zameldowania cudzoziemca (k.17), umów o pracę (k.18,59), świadectwa kierowcy (k.20-23), zezwolenia cudzoziemca na pracę na terytorium RP (k.24-25), listy osób zameldowanych w

lokalu przy ul. (...) w G. (k.39), dokumentacji dot. wjazdów i wyjazdów zainteresowanego z terytorium innych krajów (k.41), zestawienia aktywności zainteresowanego (43-45), poleceń wyjazdów służbowych zainteresowanego (k.46-51), zeznań zainteresowanego złożonych na rozprawie w dniu 9 maja 2018 r. (k.79-80), zeznań odwołującego złożonych na rozprawie w dniu 9 maja 2018 r. (k.80).

Sąd dał wiarę zeznaniom zainteresowanego uznając je za spójne i logiczne. Z ich treści jednoznacznie wynika, że przebywa on w Polsce z zamiarem stałego pobytu. Pracuje legalnie, posiada stosowne kwalifikacje do pracy w zawodzie kierowcy, najmuje mieszkanie, które samodzielnie opłaca, zamierza sprowadzić do Polski rodzinę z Ukrainy. Ponadto zawarł kolejną umowę o pracę do końca stycznia 2018 r. W związku z tym nie ma podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka I. K., uznając to za zbędne i zmierzające wyłącznie do bezpodstawnego przedłużenia postępowania sądowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja okazała się nieprawidłowa.

Przedmiot sporu w niniejszym postępowaniu sprowadzał się do ustalenia, czy wobec zainteresowanego obywatela Ukrainy znajdują zastosowanie przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady numer (...) z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady numer (...). Pozytywna odpowiedź na to pytanie warunkuje zasadność wydania im zaświadczeń o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego, mającym zastosowanie dla osób uprawnionych na formularzu A1 za okresy wskazane w zaskarżonych decyzjach.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym przez osoby wykonujące na terenie UE prace w dwóch lub kilku państwach członkowskich UE zostały regulowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004. Zgodnie z art.13 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 osobą normalnie wykonującą pracę w kilku państwach członkowskich jest osoba, która „ równocześnie lub na zmianę wykonuje jedną lub kilka odrębnych prac w dwóch lub więcej państwach członkowskich w tym samym lub w kilku przedsiębiorstwach lub dla jednego lub kilku pracodawców”. Pracownik pracujący w dwóch lub kilku państwach członkowskich UE podlega ustawodawstwu państwa, w którym mieszka, jeżeli wykonuje znaczną część swojej pracy na terytorium tego państwa. Znaczna część pracy to istotna pod względem ilościowym część pracy zainteresowanej osoby, co jednak nie oznacza, że największa. W przypadku, gdy pracownik nie wykonuje znacznej części pracy w państwie swego zamieszkania, wówczas powinien zostać zgłoszony do systemu ubezpieczeń społecznych w: 1. państwie, w którym znajduje się siedziba lub miejsce wykonywania działalności jego pracodawcy, jeżeli jest zatrudniony tylko przez jedno przedsiębiorstwo lub jednego pracodawcę, lub 2. państwie, w którym znajduje się siedziba lub miejsce wykonywania działalności jego pracodawców, jeżeli jest zatrudniony przez co najmniej dwóch pracodawców, w których siedziba lub miejsce wykonywania działalności znajduje się tylko w jednym państwie członkowskim UE, lub 3. państwie, w którym znajduje się siedziba lub miejsce wykonywania działalności pracodawcy, innym niż państwo członkowskie zamieszkania pracownika, jeżeli jest zatrudniony przez co najmniej dwóch pracodawców, których siedziba lub miejsce wykonywania działalności znajduje się w dwóch państwach członkowskich, z których jedno jest państwem członkowskim jej zamieszkania, lub 4. państwie, w którym pracownik ma miejsce zamieszkania, jeżeli jest zatrudniony przez dwóch lub więcej pracodawców i co najmniej dwóch z tych pracodawców ma siedzibę lub miejsce wykonywania działalności w różnych państwach członkowskich innych niż państwo miejsca zamieszkania pracownika.

Na podstawie art.3 ust.2 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 osoby, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe, zobowiązane są do przekazania instytucji właściwej informacji, dokumentów lub dowodów

potwierdzających niezbędnych dla ustalenia ich sytuacji lub sytuacji ich rodzin, do ustalenia lub utrzymania ich praw i obowiązków oraz do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa oraz wynikających z niego obowiązków osób.

W myśl natomiast art.1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) rozszerzającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, jak również do członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci pod warunkiem, że zamieszkują oni legalnie na terytorium państwa członkowskiego i znajdują się w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego.

W wyroku z 24 stycznia 2019r. wydanym w sprawie C – 477/17 Trybunał Sprawiedliwości UE stwierdził, że artykuł 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z 24 listopada 2010r. rozszerzającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, należy interpretować w ten sposób, że obywatele państw trzecich przebywający i wykonujący tymczasowo pracę w różnych państwach członkowskich na rzecz pracodawcy mającego siedzibę w danym państwie członkowskim, mogą powoływać się na przewidziane w rozporządzeniach nr 883/2004 i 987/2009 zasady koordynacji w celu określenia ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego, któremu podlegają ze względu na to, że przebywają oni i pracują legalnie na terytorium państw członkowskich.

W uzasadnieniu Trybunał zaznaczył, że jak wynika z motywu 11 rozporządzenia nr 1231/2010 pojęcie „ legalne zamieszkanie ” w rozumieniu tego rozporządzenia stanowi wyraz wyboru, jakiego dokonał prawodawca Unii, poddając rozszerzenie zakresu stosowania rozporządzeń nr 883/2004 i 987/2009 na obywateli państw trzecich warunkowi wstępnemu, że obywatele ci przebywają zgodnie z prawem na terytorium danego państwa członkowskiego. Zatem pojęcie to różni się od pojęcia „ zamieszkanie ” w rozumieniu art.1 lit. j) rozporządzenia nr 883/2004.

Przy tak dokonanej wykładni art.1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) należy przyjąć, że skoro zainteresowany będąc obywatelem Ukrainy legalnie przebywa w Polsce i jest zatrudniony u polskiego pracodawcy (w odwołującej Spółce) - ma zezwolenie na pobyt czasowy i pracę na terenie RP, a będąc zatrudniony u pracodawcy mającego siedzibę w Polsce wykonuje swoją pracę jako kierowca transportu międzynarodowego na terenie również innych państw członkowskich, co jest bezsporne w sprawie, to podlega ustawodawstwu naszego państwa w zakresie ubezpieczeń społecznych stosownie do art.13 ust.1 lit.b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004, niezależnie od tego, czy ośrodek jego interesów życiowych znajduje się w Polsce, czy też w innym państwie.

Konsekwencją takiego przyjęcia jest konieczność wydania w stosunku do zainteresowanego zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającego zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A1 na okres objęty decyzją zaskarżoną.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nakazał organowi rentowemu wydanie zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającego zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A1 dla zainteresowanego (...) K. na okres od 19 września 2017 r. do 16 stycznia 2018 r.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j.), zasądając od organu rentowego, jako od strony przegrywającej proces na rzecz odwołującego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater